

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้ส่งเรื่อง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ดังมีความเป็นมาสรุปได้ดังนี้

ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีได้ขอให้กระทรวงยุติธรรมส่งสำนวนคดีแพ่ง หมายเลขคดีดำที่ ๑๒๘๗/๒๕๕๑ ซึ่งนายวันชาติ โอสุคนธ์ทิพย์ และนายสมิง หอมสุวรรณ ผู้ร้องได้อ้างสิทธิตามพระราชบัญญัติสุขภาพดี พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ มาตรา ๒๕ เพื่อขอให้ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีถอนการสมัครรับเลือกตั้งกรรมการสุขภาพดีอำเภอดอนเจดีย์ของ นายนรา พร้อมปัญญา ผู้สมัครหมายเลข ๓ ซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างด้าวและจบการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จึงขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับการเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสุขภาพดี พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ มาตรา ๒๐ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ (ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓) ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คำร้องดังกล่าวต้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ จึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีนี้ และเนื่องจากศาลเป็นผู้ส่งคำร้องมาอย่างเป็นทางการผ่านกระทรวงยุติธรรม ดังนั้นศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้เพื่อพิจารณา

ตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดสุพรรณบุรีตอนหนึ่งระบุว่า “มีปัญหาเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๕ (๓) และมาตรา ๑๕๕ วรรคสอง มีบทบัญญัติไม่ต้องตรงกันกับกฎหมายที่ผู้ร้องอ้าง จึงเป็นปัญหาเรื่องศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดบังคับแก่คดีนี้” จากข้อความในรายงานกระบวนการพิจารณาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีไม่แน่ใจว่าอำนาจในการพิจารณาตัดสินคดีเรื่องนี้เป็นของศาลหรือเป็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะมาตรา

๑๔๕ (๓) และมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้อย่างชัดเจน แต่ในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลตอนท้าย ศาลได้พิจารณาเป็นปัญหาของการขัดแย้งระหว่างบทบัญญัติที่ผู้ร้องอ้างถึงคือพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ กับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยระบุว่า “กรณีเป็นเรื่องบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องอ้างต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว” เพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจรักษาการตามกฎหมายต่างๆ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๔๕ (๓) คือ สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ซึ่งปัจจุบันนี้ยังไม่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงยังไม่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) ดังนั้นศาลยุติธรรม (ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี) จึงยังคงมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ต่อไป จนกว่าจะมีการบัญญัติและประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประเด็นปัญหาในคำร้องจึงมิได้เป็นการใช้กฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๔ แต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของอำนาจในการพิจารณาตัดสินคดีความตามคำร้องของเรื่องนี้ว่าอยู่ที่ศาลยุติธรรมหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อสรุปได้ว่าศาลยุติธรรมยังคงมีอำนาจในการพิจารณาต่อไป จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัย

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ